

МИНИСТАРСТВО ЗА ОБРАЗОВАЊЕ И НАУКУ

БИРО ЗА РАЗВОЈ ОБРАЗОВАЊА

Наставни програм

ИТАЛИЈАНСКИ ЈЕЗИК

за VII разред

Скопље, 2023 година

ОСНОВНИ ПОДАЦИ О НАСТАВНОМ ПРОГРАМУ

Наставни предмет	Италијански језик
Врста/категија наставног предмета	Обавезни
Разред	VII (седми)
Теме/подручја у наставном програму	<ul style="list-style-type: none"> • Ја и други • Непосредно окружење • Свакодневни живот • Слободно време
Број часова	2 часа недељно / 72 часова годишње
Опрема и средства	<ul style="list-style-type: none"> • компутер, штампач, пројектор, табла, ЦД/ДВД-плејер, интерактивна табла. • нагледна средства, постери, фотографије, слике, предмети, флеш карте, стикери, папир, папир у боји, хамер, маказе, лепак, дрвене бојице, фломастери и сл. • уџбеник, приручници, речници, часописи, стрипови (штампани и електронски)...
Норматив наставног кадра	<p>Наставу из италијанског језика може изводити лице које је завршило:</p> <ul style="list-style-type: none"> - студије италијанског језика и литературе– наставни смер VII/1 или VIA према МРК и 240 ЕКТС; - студије италијанског језика и књижевности – наставни смер VII /1 или VIA према МРК и 240 ЕКТС; - студије италијанског језика и литературе – другог смера са стеченом одговарајућом педагошко-психолошком и методичком спремом на акредитованим високообразовним установама, VII /1 или VIA према МРК и 240 ЕКТС; - двопредметне студије из македонског и италијанског језика, VII /1 или VIA према МРК и 240 ЕКТС;

	<ul style="list-style-type: none"> - студије италијанског језика и литературе/књижевности – други смер у комбинацији са другим језиком и са стеченом одговарајућом педагошко-психолошком и методичком спремом на акредитованим високообразовним установама, VII /1 или VIA према МРК и 240 ЕКТС;
--	---

ПОВЕЗАНОСТ СА НАЦИОНАЛНИМ СТАНДАРДИМА

Резултати учења наведени у наставном програму воде ка стицању следећих компетенција обухваћених подручјем **Коришћење других језика** из Националних стандарда:

	<i>Ученик/ученица зна и/или уме:</i>
II-A.12	да разуме фразе и најчешће кориштени вокабулар који се односе на подручја од најближег личног значаја (на пр. основне личне и породичне информације, куповина, исхрана, здравље, околина);
II-A.13	да пренесе главну поенту у кратким, јасним, једноставним порукама и саопштењима;
II-A.14	да чита кратке, једноставне текстове и разуме кратке, једноставне поруке у оквиру познате тематике;
II-A.15	да пронађе конкретне информације у једноставним свакодневним материјалима (рекламе, проспекти, јеловници, ред вожње, и сл.);
II-A.16	да комуницира у једноставним и рутинским ситуацијама које захтевају једноставну и директну размену информација о познатим темама и активностима;
II-A.17	да иницира и учествује у кратким разговорима на познатој тематици;
II-A.18	да користи низ фраза и реченица како би једноставним речима описао/-ла породицу и друге људе, услове живота, интересовања и дневне активности;
II-A.6	да јасно и правилно изговара све гласове и гласовне групе, поштујући правила акцентовања и интонације, а да било какве евентуалне неправилности не ометају комуникацију;
II-A.8	да пише речи и изразе са релативном тачношћу, примењујући правописна правила;
II-A.9	да поштује основна граматичка правила и изузетке у писменом и усменом изражавању.
	<i>Ученик/ученица разуме и прихвата да:</i>
II-B.1	се изучавањем другог језика олакшава учење више језика и могућност за комуникацију са припадницима различитих културних/језичких група;
II-B.2	познавањем више језика олакшава се приступ ресурсима који су корисни за савладавање других наставних предмета/садржаја;
II-B.3	кроз учење других језика развија се интересовање и радозналост за различите језике и културе;

I-Б.4	кроз учење других језика развија се поштовање према другим културама и унапређују интеркултуралне компетенције.
-------	---

Наставни програм укључује и релевантне компетенције из следећих трансверзалних подручја Националних стандарда:

Дигитална писменост

<i>Ученик/ученица зна и/или уме:</i>	
IV-A.2	да процени када и на који начин је за решавање неког задатка/проблема потребно и ефективно коришћење ИКТ, да бира и инсталира програме који су му потребни, користи програме заштите и решава рутинске проблеме у функционисању дигиталних уређаја и мрежа;
IV-A.5	да одреди какве информације су му/јој потребне, да нађе, изабере и преузме дигиталне податке, информације и садржаје и процени њихову релевантност за специфичне потребе и поузданост извора;
IV-A.7	да изабере и користи одговарајуће ИКТ алатке за комуникацију, да безбедно подели информације, да контактира и да сарађује са другима на онлајн пројектима, у социјалним активностима или за личне потребе;
IV-A.8	да користи дигиталне садржаје, образовне и друштвене мреже и дигиталне облаке на сигуран и одговоран начин;
IV-A.9	да у комуникацији са другима у мултикултуралном дигиталном простору поштује различите учеснике и прати правне, културне и етичке норме понашања у дигиталном простору.
<i>Ученик/ученица разуме и прихвата да:</i>	
IV-Б.1	је дигитална писменост неопходна за свакодневно живљење – олакшава учење, живот и рад, доприноси проширивању комуникације, креативности и иновативности, нуди различите могућности за забаву;
IV-Б.3	ће се потенцијали ИКТ повећати и треба их пратити и користити, али и да постоји критички однос према поузданости, поверљивости и утицају података и информација који су доступни путем дигиталних уређаја.

Лични и социјални развој

<i>Ученик/ученица зна и/или уме:</i>	
V-A.4	да прави процену властитих способности и постизања (укључујући јаке и слабе стране) и на основу тога да одређује приоритете који ће му/јој омогућити развој и напредовање;
V-A.6	да постави себи циљеве учења и властитог развоја и да ради на превазилажењу изазова који се појављују на путу њиховог остваривања;

V-A.7	да користи сопствена искуства како би олакшао своје учење и прилагоди сопствено понашање у будућности;
V-A.13	да комуницира са другима и да себе презентује адекватно ситуацији;
V-A.14	да слуша активно и да адекватно реагује, показујући емпатију и разумевање о другима и да исказује властите бриге и потребе на конструктиван начин;
V-A.15	да сарађује са другима у остваривању заједничких циљева, делећи сопствене погледе и потребе са другима и узимајући у обзир погледе и потребе других;
V-A.17	да тражи повратну информацију и подршку за себе, али и да даје конструктивну повратну информацију и подршку у корист другима;
V-A.19	да даје предлоге, да разгледа различите могућности и да предвиђа посљедице са циљем да изводи закључке и доноси рационалне одлуке;
V-A.21	да анализира, процењује и побољшава властито учење;
<i>Ученик/ученица разуме и прихвата да:</i>	
V-Б.3	властита постизања и добро стање у највећој мери зависе од труда који сам/сама улаже и од резултата које сам/сама постиже;
V-Б.7	иницијатива, упорност, устрајност и одговорност важни су за извршавање задатака, постизање циљева и савладавање изазова у свакодневним ситуацијама;
V-Б.8	интеракција с другима је двосмерна - као што има право тражити од других да му омогуће задовољење властитих интереса и потреба, тако има и одговорност дати простора другима да задовоље властите интересе и потребе;
V-Б.9	тражење повратне информације и прихваћање конструктивне критике доводи до сопственог напретка на индивидуалном и друштвеном плану;

Друштво и демократска култура

<i>Ученик/ученица зна и уме:</i>	
VI-A.2	да анализира сопствено понашање са циљем да се побољша, постављајући реалне и остварљиве циљеве за активно деловање у заједници;
VI-A.3	да формулише и аргуентује своје погледе, да саслуша, и анализира туђе погледе и да се с поштовањем понаша према њима, чак и када се не слаже;

VI-A.5	да разуме разлике између људи по било којој основи (родовој и етничкој припадности, узрасти, способности, социјални статус итд.);
VI-A.6	да препознаје присуство стереотипа и предрасуда код себе и код других и да се супроставља дискриминацији;
VI-A.8	да сагледа шта спаја, а шта раздваја људе у заједници, да пронађе начине да допринесе напретку заједнице, водећи рачуна о потребама и интересима свих.
<i>Ученик/ученица разуме и прихвата да:</i>	
VI-B.1	не сме се дискриминисати на основу разлика између људи (родова и етничка припадност, узраст, социјални статус, сексуална оријентација итд.);
VI-B.3	људска права су универзална, а границе права сваког човека су права и слободе других;
VI-B.5	једнакост, равноправност и друштвена кохезија неопходни су за успешно функционирање заједнице.

Техника, технологија и предузетништво

<i>Ученик/ученица зна и уме:</i>	
VII-A.9	да активно учествује у тимском раду према раније усвојеним правилима и уз доследно поштовање улоге и доприноса свих чланова тима.
<i>Ученик/ученица разуме и прихвата да:</i>	
VII-B.4	радна етика, културна осетљивост и однос према другима су важни за креирање и одржавање позитивне радне климе.

Уметничко изражавање и култура

<i>Ученик/ученица зна и уме:</i>	
VIII-A.6	да идентификује разлике и сличности између властите и других култура у свом ужем и ширем окружењу и да анализира њихову повезаност и међузависност.
<i>Ученик/ученица разуме и прихвата да:</i>	
VIII-B.4	културна разноликост утиче на развој идентитета припадника различитих култура;
VIII-B.5	разлике међу културама треба посматрати као прилике за учење и као изазове за међусобно разумевање и напредак;

VIII-Б.6	поштовање и промоција других култура доприноси осигуравању поштовања сопствене културе од стране других.
----------	--

Тема: <i>ЈА И ДРУГИ</i> Укупно часова: 16	
Резултати учења: Ученик/ученица ће бити способан/-на да: <ol style="list-style-type: none"> 1. Разуме глобално и детаљно значење једноставних саслушаних/писаних изјава и врло кратких једноставних текстова који описују физички изглед; 2. Усмено описује свој физички изглед и изглед друге особе; 3. Описује свој физички изглед и изглед друге особе у врло кратком, једноставном тексту. 	
Садржаји (и појмови):	Стандарди оцењивања
а) Говорни чинови: <ul style="list-style-type: none"> • Тражење/давање информација у вези са описом лица (физички изглед и одећа); • Описивање физичког изгледа људи са општим карактеристикама. 	<ul style="list-style-type: none"> • Разуме изјаве или врло кратак саслушан и/или писани текст са једноставним описом физичког изгледа и одеће неке особе; • Извлачи информације из једноставних саслушаних/писаних изјава за описивање физичког изгледа и одећу особе у ближем окружењу; • Користи новоусвојене речи и изразе приликом размене информација како би описао физички изглед особа; • Усмено описује себе, друга/рицу, члана своје породице; • Пише врло кратак једноставан текст који описује физички изглед познате личности; • Пише врло кратак једноставан текст да опише себе или другу особу.
б) Лексичке јединице:	<ul style="list-style-type: none"> • Разуме најчешће описне придеве и именице везане за опис особа (физички изглед и одећа);

<ul style="list-style-type: none"> • Физичке карактеристике (најчешћи описни придеви и именице): <i>grande, piccolo, magro, grasso, alto, basso, bello, simpatico, carino...; Occhi neri/ verdi/ marroni/ blu/azzurri; capelli lunghi/corti/ biondi/castani;</i> • Именице које означавају одећу: <i>l'abbigliamento, un abito, un vestito, una gonna, una camicia, i pantaloni, una maglietta, un maglione, i jeans, le scarpe, le scarpe da ginnastica;</i> • Боје: <i>bianco, nero, rosso, giallo, blu, grigio, marrone, verde, viola,</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • Идентифицира речи и изразе који се односе на опис физичког изгледа у слушаном/писаном тексту; • Именује основне појмове који се користе за описивање физичког изгледа; • Објашњава значење речи које означавају одећу; • Набраја именице које означавају одећу; • Користи речи, у реченицама које означавају боју; • Користи појмове и изразе у реченицама с којима се описује физички изглед.
<p>в) Граматичке структуре</p> <ul style="list-style-type: none"> • Понављање и продубљивање садржаја из наставних програма из претходног разреда: <ul style="list-style-type: none"> - фонетика (изговор и правопис); - морфологија (члан, именица, придев, заменица, предлози, прилози). • Нови садржаји: <ul style="list-style-type: none"> - Придеви (Aggettivi): <ul style="list-style-type: none"> - показни придеви (dimostrativi): <i>questo, quello: Questo maglione mi piace molto. Quelle scarpe sono carine.;</i> - усаглашавање код придева (accordo degli aggettivi): <i>I capelli di Sofia sono lunghi. Comprò un paio di pantaloni bianchi. ;</i> - место придева у реченици: <i>Elena indossa una camicia rossa. Maria è una bella ragazza.;</i> - Заменице (Pronomi): <ul style="list-style-type: none"> - интеррогативи: <i>quale, chi, come: Qual è il tuo colore preferito?;</i> - Прилози (Avverbi): <ul style="list-style-type: none"> - за количину: <i>molto, poco: Mi piacciono molto gli abiti sportivi.;</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • Разликује и правилно изговара одређене гласове карактеристичне за италијански језик у речима, изразима, ритмичким групама, реченицама; • Правилно пише новоусвојене речи и изразе; • Изражава се довољно исправним изговором да би га разумели; • Користи одговарајуће облике описних придева у дати контекст; • Користи одговарајуће облике мушког и женског рода за новоусвојене именице и придеве; • Користи одговарајуће облике показних придева: <i>questo, quello;</i> • Поставља питања користећи заменице: <i>quale, chi, come;</i> • Користи новоусвојене прилоге и предлоге у једноставним реченицама; • Препознаје и користи облике <i>portare, indossare, mettere</i> у садашњем времену; • Користи одричну форму дате изјаве.

<ul style="list-style-type: none"> - за начин: <i>bene, male:</i> <i>Marco canta molto bene.;</i> - Предлози (Preposizioni): <i>in, a, per:</i> <i>Questa camicia è per Carla. A Roberto piace il maglione verde.;</i> - Глаголска времена и начини (Tempi e modi verbali): - садашње време (presente indicativo): <i>portare, indossare, mettere:</i> <i>Luca indossa sempre una camicia bianca e un paio di scarpe nere.;</i> - Реченица (Frases): - изјавна: потврдна и одрична (affermativa e negativa): <i>Mi piacciono queste scarpe. Non mi piacciono queste scarpe. ;</i> - упитна (interrogativa): <i>Qual è il tuo colore preferito? Che cosa vuoi indossare per la festa di Antonio?</i> 	
<p>г) Садржаји за дискусију:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Стил облачења младих; • Правила облачења у школама у Италији и Македонији; 	<ul style="list-style-type: none"> • Наводи сличности и разлике у школском кодексу облачења у Италији и Македонији; • Наводи сличности и разлике у начину облачења младих у Италији и Македонији;
<p>Примери активности:</p> <p><i>(Део примера обједињује више стандарда оцењивања истог садржаја који се могу реализовати у неколико часова. Наведени примери могу послужити и као модел за креирање нових активности за исте стандарде или за друге које њима нису обухваћене.)</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Уобичајене активности за почетак сваког часа: поздрављање, писање датума и дана у седмици на табли и у свесци, певање претходно научене песме. • Вежбе за усвајање акцента, ритма и интонације карактеристичне за италијански језик. Пр.: понављање кратких изјава према моделу који се чује. • Слагање речи у кратке реченице с одговарајућим лексичким јединицама и граматичким садржајима. • Попуњавање празнина у табелама и реченицама одговарајућим лексичким јединицама и граматичким садржајима. • <i>Диктат</i>. Писање једноставних реченица/кратког текста по диктату у вези са темом. 	

- Долазак до значења. Ученици гледају слике ликова из *Corto Maltese* (или неког другог стрипа) с описним придевима датим испод слика и откривају њихово значење.
- *Pog и број*. Наставник записује реченице на табли (пр.: *Luigi è magro. Elena è magra. I miei cugini sono tutti magri.*) према којима ученици изводе правила за формирање женског рода и множине. Наставник допуњује са изузетцима. Затим ученици сами састављају реченице и читају их.
- *Авиончић*. Сваки ученик описује себе, али не пише своје име. Затим од плахте праве авион и бацају их све заједно. Сваки ученик узима авион, чита лист и погађа који је ученик описан на листу.
- *Описни придеви*. Ученици гледају фотографије познатих људи и подвлаче описне придеве који описују особе на фотографијама. Пример: *Laura Pausini ha i capelli neri/biondi.*
- *Опис мог друга*. Ученици записују своја имена на комад папира и стављају их у кутију, затим сваки ученик извлачи листић и описује ученика чије је име написано на извученом листићу. Пример: *Lei è Anna. È alta e magra, ha i capelli lunghi e castani. Ha gli occhi verdi. Porta un jeans e una maglietta viola.*
- *Capi di abbigliamento*. Ученици у паровима или групама добијају лист папира са неколико слика на којима су приказани одевни предмети. Наставник показује слике (на листу папира или помоћу дигиталног алата) једну по једну, кодираним редоследом. Он именује одећу, а ученици у групама заокружују на радном листу слике које илуструју одговарајуће речи које је изговорио наставник. Прва група која заокружи све слике је победник. Затим наставник записује речи на табли, изговара их, а ученици понављају и изговарају значење овисно о томе колико су запамтили из претходне активности.
- *Ruota dei colori*. Наставник уписује боје на точак који сам прави (или помоћу дигиталног алата) и доноси листове на којима су предмети у боји. Ученик окреће точак и на боју на којој се заустави мора ставити највише листова са предметима у боји која му је пала. Победник је ученик који је успео ставити највише листова предмета одговарајуће боје у унапред одређено време.
- Попуњавање празнина у текстовима, табелама и реченицама одговарајућим лексичким јединицама и граматичким садржајима. Пример: *Maria ha i capelli biondi e corti. Lei è alta e magra.*
- *Мапа ума (mapa mentale)*. Ученици именују појмове и изразе који се односе на одећу према визуалним приказима (картице, слике) и креирају мапу ума везану за одећу на хамеру.
- Слагање, у дијалогу, реченица датих мешовитим редоследом.
- *Cruciverba*. Ученици у паровима решавају укрштеницу, користећи правилно речи које означавају одећу и боје.
- *Chi sono?* Сваки ученик описује себе са неколико кратких реченица на папиру, који затим згужва у лопту. На знак наставника, ученици почињу да деле листиће једни другима док се не помешају. Затим сваки ученик чита листић који је добио и погађа ко је описан. Ако он не погоди, други ученици могу погодити.
- *Tocca il colore .....* Наставник каже: *Tocca il colore* (на пр. rosso) и сви ученици морају додирнути нешто црвено. Затим наставите с другом бојом. Ученик може играти и улогу аниматора.

- *Изгубљени пртљаг.* Попуњавање замишљеног обрасца изгубљеног пртљага на аеродрому, написаног на матерњем језику ученика. У паровима, ученици добијају образац и следећу инструкцију од наставника: *Il tuo amico italiano viene a trovarti ma la compagnia aerea smarrisce il suo bagaglio. Tu gli spieghi come deve compilare il formulario.* Један од ученика обашњава другом образац на италијанском, попуњава образац, наводећи састав изгубљене пртљаге (делови одеће и други предмети).
- *Che cosa indossi?* Ученици кажу како су обучени. Пр: *Indosso una camicia blu.*
- *Mi piace.../Non mi piace ...* Наставник показује фотографије/видео снимке одеће. Ученици показују шта им се допада/не допада и изражавају своје укусе помоћу показног придева. Пр.: *Mi piace questa gonna. Non mi piace questo maglione. Mi piacciono questi pantaloni.*
- Ученици проверавају стечено знање кроз интерактивне онлајн вежбе са сабирањем, повезивањем, памћењем, осмосмером, паровима, тачно/нетачно, квизом... (које креира наставник или користећи различите дигиталне алате, као што су: Liveworksheets, WordWall, LearningApps, Kahoot итд.).
- *Le celebrita'.* Наставник показује слике познатих италијанских личности које ученици усмено описују кратким реченицама (физички изглед, одећа).
- *Personaggio misterioso.* Ученици у паровима добијају лист са сликама неколико особа (документ се може приказати на табли преко пројектора). Сваки ученик одабере један лик са слика без да каже другом. Ученици наизменично постављају једни другима питања (*Personaggio misterioso*) и побеђује онај ко први погоди замишљену особу.
- Слушање/читање уз разумевање текста и одговарање на питања попут: *Chi? Che cosa? Quale? Come?*, тачно/нетачно (*vero/ falso*), отворена питања, питања која повезују информације или питања са више одговора.

Roberto è alto, grasso e molto forte. Ha i capelli lunghi e rossi. Il suo amico, Francesco, è basso e magro, ha i capelli corti e biondi.

Mia sorella si chiama Sara. Lei è alta e magra. Ha i capelli lunghi e castani e gli occhi marroni. Il suo colore preferito è il rosso. È molto carina.

La mia cantante preferita è Laura Pausini. Lei è alta e magra. Ha i capelli lunghi, neri e lisci. Ha gli occhi blu. Indossa spesso una camicia nera e jeans o pantaloni neri. È davvero simpatica. Adoro le sue canzoni.

- Усмено изражавање:

- Io sono alto/a e magro/a. Ho gli occhi verdi e i capelli neri.

- Усмена интеракција:

Antonia: Devo comprare un maglione per il compleanno di Marco. Sai qual è il suo colore preferito?

Marta: Il Blu e il nero. A scuola Indossa sempre i pantaloni blu o neri.

- Писмено изражавање. Ученици пишу кратке једноставне реченице са терминима који се односе на одећу коју носе у различитим ситуацијама/местима. Пример: *Per andare a scuola/ al parco/ a una festa, indosso...*
- Пројектни задатак - Албум са фотографијама и одговарајућим описима ученика. Сваки ученик описује себе, пр.: *Sono..., Mi piace indossare..., Il mio colore preferito è ...*Листови се састављају и расправља се о модним укусима.
- Групна израда постера на тему Кодекса облачења у школи (*indossare / non indossare*).
- Активности за побољшање изговора и развијање комуникативне компетенције код ученика: конверзација на италијанском језику, играње улога, драматизације.

Тема: НЕПОСРЕДНО ОКРУЖЕЊЕ

Укупно часова: 17

Резултати учења:

Ученик/ученица ће бити способан/-на да:

1. Глобално и детаљно разуме кратак саслушани и писани текст са описом дома;
2. Описује свој дом током усменог изражавања и усмене интеракције;
3. Описује свој дом у кратком, једноставном тексту.

Садржаји (и појмови):

а) Говорни чинови:

- Тражење/давање информација о пребивалишту (адреса, врста пребивалишта);
- Изражавање локације у простору;
- Описивање свог дома (просторије, основни намештај и предмети).

Стандарди оцењивања:

- Глобално разуме кратак једноставан слушани и/или писани текст који описује дом;
- Извлачи информације из кратких једноставних слушаних/писаних изјава/текста који описују дом;
- Казује своју адресу становања;
- Одговара једноставним реченицама на питања у вези пребивалишта;
- Изражава, једноставним реченицама, место положај намештаја и предмета у дому;
- Размењује информације и усмено се изражава на тему: *Опис дома*;

	<ul style="list-style-type: none"> Саставља кратак једноставан текст са описом дома/омиљене просторије у дому.
<p>б) Лексичке јединице:</p> <ul style="list-style-type: none"> Дом: <i>casa, casa unifamiliare, casetta, villa, villetta, appartamento, condominio, abitazione, mansarda, monolocale, palazzo, palazzina, grattacielo, castello;</i> Просторије: <i>camera, soggiorno, camera per ragazzi, camera da letto, cucina, sala da pranzo, bagno, studio, ripostiglio, corridoio, ingresso, cantina, balcone;</i> Основни намештај: <i>mobile, divano, poltrona, letto, tavolo, sedia, comodino, elettrodomestico, frigorifero, forno, cucina elettrica;</i> Често кориштени предмети: <i>telefono, portatile, televisore, cellulare, tablet, computer, ... ;</i> Бројеви главни (cardinali): 1-100, 200, 300, ... 1000) и редни (ordinali): 1-100. 	<ul style="list-style-type: none"> Разуме речи и изразе који се односе на опис дома; Броји до 100; Користи редне бројеве до 100 у датом контексту; Именује појмове који означавају просторије у дому; Именује појмове који означавају намештај; Именује често кориштене предмете у дому; Обашњава значење речи које означавају просторије и намештај у дому; Користи термине и изразе, у једноставним реченицама, у вези описа дома.
<p>в) Граматичке структуре:</p> <ul style="list-style-type: none"> Понављање и продубљивање садржаја наставног програма из претходног разреда: <ul style="list-style-type: none"> - фонетика (изговор и правопис); - морфологија (чланак, именица, придев, заменица, предлози, прилози, глаголска времена и начини); - реченице (изјавне: потврдне и одричне; упитне; узвичне). Нови садржаји: <ul style="list-style-type: none"> - Прилози (Avverbi): за место (di luogo): <i>sopra, sotto, vicino, accanto, lontano, dentro, fuori:</i> <i>Io e Marco abitiamo vicino. Lui abita al secondo piano e io abito sopra.;</i> - Предлози (Preposizioni): 	<ul style="list-style-type: none"> Разликује и правилно изговара одређене гласове у датом контексту; Правилно пише новоусвојене речи и изразе; Изражава се усмено са довољно тачним изговором да се разуме; Користи одговарајуће форме чланованог предлога; Користи одговарајуће облике једнине и множине описних и показних придева у датом контексту; Користи одговарајућа средства за представљање у датом контексту; Препознаје новоусвојене прилоге, предлоге и везнике и употребљава их у једноставним реченицама; Користи одговарајуће облике најчешћих неправилних, повратних и безличних глагола у садашњем времену.

<p>за место: <i>a, in, da, su, sopra (+sostantivo), sotto (+sostantivo), dietro (+ sostantivo), davanti a (+ sostantivo)...</i>:</p> <p><i>Il libro è sul tavolo. La poltrona si trova davanti alla finestra.;</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Везници (Congiunzioni) : <i>e, anche, neanche, o</i>: <i>Vivi in un condominio o in una casa unifamiliare?</i> - Глаголска времена и начини (Tempi e modi verbali): - садашње време од неких нерепавилних, повратних и безличних глагола (Presente indicativo di alcuni verbi irregolari, riflessivi, impersonali): <i>abitare, essere, trovarsi</i>: <i>Mi sveglio alle 7 di mattina. Faccio colazione e esco di casa. Piove.</i> 	
<p>г) Садржаји за дискусију:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Дом у Италију и у Македонију; • Начин изговарања адресе у Италији и у Македонији. 	<ul style="list-style-type: none"> • Уочава сличности и разлике дома у Италији и Македонији; • Препознаје разлику у изговарању адресе становања на италијанском и на матерњем језику.
<p>Примери активности: (Део примера обедињује више стандарда оцењивања истог садржаја који се могу реализовати у неколико часова. Наведени примери могу послужити и као модел за креирање нових активности за исте стандарде или за друге које њима нису обухваћене.)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Уобичајене активности за почетак сваког часа: поздрављање, писање датума и дана у седмици, на табли и у свесци, певање претходно научене песме. • Вежбе за усвајање акцента, ритма и интонације карактеристичне за италијански језик. Пр.: понављање кратких изјава према слушаном моделу. • Слагање речи у кратке реченице и слике по логичком редоследу. • <i>La tombola della casa</i>. Сваки ученик извлачи папирић са фотографијама/сликицама које означавају предмете у дому. Показује папирић пред свим ученицима и изговара реч наглас на италијанском. • <i>Опис куће из снова</i>. Ученици имају задатак да напишу кратак текст о својој кући из снова, опис просторија и опис предмета у дому. • Попуњавање празних места у табелама и реченицама одговарајућим лексичким јединицама и граматичким садржајима. 	

- *Trova l'intruso* - за сваку просторију постоји један предмет који не припада тој просторији. Ученици у реченицама подвлаче реч или речи које означавају предмете који не припадају датој просторији. Пр.: *Che cosa c'è nel soggiorno ?- C'è il camino, ci sono i quadri, c'è la doccia, c'è la libreria, c'è il televisore.*
- *Бројање до 100.* Ученици изговарају бројеве од 1 до 100 редом, а остали гледају да наставе низ. Ученик који направи грешку испада из игре.
- *La ruota della fortuna.* На листу папира (или се користи дигитални алат) црта се точак у облику сата са стрелицом на којем су исписани бројеви од 1 до 100. Ученици okreћу стрелицу и број на којем ће се стрелица зауставити написат ће се словима на табли.
- *Мој број телефона.* У паровима, ученици размењују своје стварне или имагинарне бројеве мобилних/фиксних телефона. Један ученик каже број, а други га записује бројевима.
- *Qual è il tuo indirizzo?* Наставник даје неке примере адреса (destinatario, via, numero civico, citta') у Италији (Mario Rossi, Viale Europa 13, 20133 Milano). Неколико ученика каже своју адресу на свом матерњем језику. Наставник их записује на табли. Затим ученици уочавају разлике и заједнички врше поређење у погледу редоследа елемената у адреси изводећи закључак о разлици у изговарању адресе на два језика.
- Ученици пишу на табли једну по једну реченицу користећи редне бројеве са речима. Пр: *La mia amica vive al secondo piano. Voglio conquistare il primo posto nella gara di matematica.*
- *Активност лоцирања просторија и њихових предмета у дому.* Ученици слушају кратак текст који описује дневну собу. Ученици пажљиво слушају и на листу папира цртају дневну собу како је описано у тексту. Када сви ученици заврше активност, свако показују свој цртеж.
- *Умна мапа (mappa mentale).* Ученици именују појмове и изразе који се односе на просторије и предмете у дому према визуелним приказима (карте, слике) и креирају умну мапу речи *дом* на хамеру.
- *Trova le differenze.* Ученици раде у паровима. Сваки пар добија две слике у којима проналазе разлике. Победник је онај пар који укаже на све разлике. Пр. *Nell'immagine A la finestra è dietro il divano, mentre nell'immagine B la finestra è vicino alla porta.*

- *Gioco della memoria.* Ученици у паровима праве картице, на македонском и италијанском језику са натписима за просторије у дому. Затим окрећу карте да се не види написано и играју меморију, односно морају пронаћи пар речи на македонском и италијанском које означавају исту просторију.
- *Cruciverba.* Ученици у паровима решавају укрштене речи користећи правилно речи које означавају предмете у дому.
- Слагање речи у кратке реченице и слике по логичком редоследу.
- *Storia a catena.* Ученици седе у круг и наставник започиње причу: *Nella mia casa c'è/ci sono...* Затим ученик који је на десној страни понавља и додаје појам који означава просторију у дому. Сваки следећи ученик наставља тако што прво понавља реченицу истим редоследом како је изговорена и додаје нову реч - просторија у дому.
- *Dove sono?* Просторије у дому су исписане на картицама. Један ученик извлачи карту и пантомимом треба обаснити у којој просторији дома се налази. На пример, ако извуче кухињу, може показати како куха. Остали ученици погађају. При томе се ученици међусобно вреднују кроз технику семафора.
- *Gioco delle sedie.* Сваки ученик стоји поред своје столице. Наставник даје упутства где ученик треба да стоји: *Mettiti davanti a/ dietro / sopra, su/ accanto a.* Ученици се крећу према упутствима.
- *Dettati illustrati.* Наставник чита текст који описује просторију у дому. Ученици слушају и цртају према опису. Затим наставник проверава да ли цртежи одговарају прочитаном тексту.
- *Nella stanza c'è/ ci sono ....* Наставник показује слике просторија дома и на табли, уписује у две колоне: *C'è/ Ci sono... Non c'è/ Non ci sono...* Ученици затим одлазе до табле и попуњавају колоне потребним речима (шта има/нема на слици).
- Решавање квиза за проверу знања *Kahoot, LearningApps, liveworksheets*, састављени од стране наставника или постојећи.
- Слушање/читање са разумевањем врло кратког текста и одговарање на питања типа: *Chi? Che cosa? Quando? Dove?, тачно/нетачно (vero/falso)*, отворена питања, питања која повезују информације или питања са више одговора.

Abito in un appartamento al terzo piano nel centro di Perugia. Il mio appartamento è comodo e luminoso. Quando entri c'è subito il soggiorno, a destra della porta d'ingresso c'è la cucina. Dietro la porta del corridoio c'è il bagno. Di fianco al bagno c'è la camera da letto. Vicino al soggiorno c'è la mia camera. Ci sono anche due balconi, uno nel soggiorno e uno in cucina.

- Усмено изражавање. Наставник пушта видео у којем је представљена кућа. Ученици описују кућу, које просторије су видели, шта се налази у дечјој соби.
- Усмена интеракција:
Maria: Abiti in una casa monofamiliare o in un condominio?

Sofia: Abito in un appartamento al primo piano di un condominio.

Maria: E com'è il tuo appartamento?

Sofia: E' comodo e luminoso: Ci sono due camere da letto, un soggiorno grande, la cucina e il bagno.

Maria: Che cosa c'è nella tua camera da letto?

Sofia: Nella mia camera da letto c'è un armadio piccolo, vicino all'armadio c'è un letto grande e sopra il letto c'è un quadro.

- Писмено изражавање: Опис просторије према датој слици. Ученици, подељени у мале групе, састављају кратак једноставан текст који описује просторију према слици коју је дао наставник. Затим, представник сваке групе чита оно што је написано, показујући слику пред друговима из разреда. Ученици из осталих група пажљиво слушају и по потреби допуњују. На крају се бира најбоља композиција.
- Квиз. У току часа ученици се (појединачно или у паровима) повезују на линк наставника, на којем се налази вежба са сликама неколико просторија и предмета из дома и предложеним одговорима. Према датој слици ученици бирају тачан одговор.
- Пројектни задатак: *La mia casa ideale*. Ученици цртају на листу папира (или на компутеру) свој идеалан дом и описују га кратким, једноставним текстом. Тада другима представљају свој идеалан дом. Ова активност се може радити самостално или у групама. На крају се може гласати за одабир најбоље идеје.
- Активности за побољшање изговора и развијање комуникативне компетенције код ученика: разговор на италијанском језику, играње улога, драматизације.

Тема: СВАКОДНЕВНИ ЖИВОТ

Укупно часова: **19**

Резултати учења:

Ученик/ученица ће бити способан/-на да:

1. Глобално и детаљно разуме једноставан кратки слушани/писани текст са описом активности из свакодневног живота;
2. Описује свој свакодневни живот усмено и кратким, једноставним текстом;
3. Тражи/даје информације о својим дневним оброцима;
4. Састави кратак једноставан текст о својим дневним оброцима.

Садржаји (и појмови):

Стандарди оцењивања:

<p>а) Говорни чинови:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Описивање свог свакодневног живота; • Тражење/давање информација о њиховим дневним оброцима у усменој интеракцији; • Изражавање, кратким једноставним текстом, навика везане за дневне оброке. 	<ul style="list-style-type: none"> • Разуме у глобали кратки саслушани и/или писани текст који описује активности из свакодневног живота; • Усмено, једноставним реченицама описује свој свакодневни живот; • Саставља кратак, једноставан текст у којем описује свој свакодневни живот; • Размењује информације, у усменој интеракцији, о својим навикама у вези са дневним оброцима; • Саставља кратак једноставан текст о својим навикама везаним за дневне оброке; • Изражава се усмено са довољно тачним изговором да би га разумели.
<p>б) Лексичке јединице:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Речи и изрази који се односе на свакодневне активности ученика: <i>alzarsi, lavarsi, vestirsi, andare a scuola, fare i compiti, fare una passeggiata, guardare un film, andare a letto, mangiare, bere, prendere</i>; • Основне речи и изрази који се односе на храну и пиће: <i>latte, acqua, formaggio, prosciutto, pane, burro, frutta,...</i>; • Дневни оброци: <i>prima colazione, pranzo, spuntino, cena</i>; • Бројеви (понављање и продубљивање); • Лекција (понављање и продубљивање): <i>Sono le 7 meno un quarto. Ci vediamo alle 11 e mezza.</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • Разуме речи и изразе који се односе на свакодневне активности ученика; • Разуме и користи у једноставним реченицама основне појмове који означавају храну и пиће; • Наводи речи и изразе који указују на свакодневне активности ученика; • Објашњава речи и изразе који се односе на свакодневне активности; • Преноси, од говорника италијанског језика, основне појмове који означавају храну и пиће; • Користи речи и изразе, у реченицама, у вези са свакодневним активностима; • Користи одговарајуће изразе за изражавање часа на неформалан начин; • Користи новонаучене речи и изразе у једноставним реченицама које описују своје дневне оброке.
<p>в) Граматичке структуре:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Понављање и продубљивање садржаја наставног програма за претходних разреда: 	<ul style="list-style-type: none"> • Правилно пише новоусвојене речи и изразе; • Користи одговарајуће облике партитивног члана у датом контексту;

<ul style="list-style-type: none"> - фонетика (изговор и правопис); - морфологија (чланак, именица, придев, заменица, предлози, прилози, глаголска времена и начини). • Нови садржаји: - Члан (Articolo): - партитивно (partitivo): <i>Mangio del pane e bevo dell'acqua.;</i> - Заменице (Pronomi): - повратне заменице (pronomi riflessivi): <i>mi,ti,si,ci,vi,si:</i> <i>Di solito mi alzo tardi.;</i> - Прилози: - за време (di tempo): <i>di solito, spesso, sempre, raramente, ogni tanto, tardi, presto:</i> <i>Di solito esco con gli amici sabato sera. Ogni tanto faccio colazione con Francesca.;</i> - Предлози (Preposizioni): <i>prima, dopo:</i> <i>Ogni domenica, dopo pranzo, vado a fare una lunga passeggiata.;</i> - Глаголска времена и начини (Tempi e modi verbali): - садашње време глагола (presente indicativo dei verbi): <i>lavarsi, vestirsi, alzarsi, pettinarsi, svegliarsi, mangiare, bere, prendere:</i> <i>Ogni giorno mi sveglio alle 7, mi vesto e vado a fare colazione</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • Користи одговарајуће облике мушког и женског рода за новоусвојене именице и придеве; • Користи одговарајуће облике повратних заменица при изражавању активности из свакодневног живота; • Користи новоусвојене прилоге и предлоге у простим реченицама; • Користи одговарајуће облике новоусвојене глагола у садашњем времену.
<p>г) Садржај за дискусију:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Свакодневни живот ученика у Италији и Македонији; • Јела типична за Италију и Македонију; • Навике везане за дневне оброке у Италији и њеној култури. 	<ul style="list-style-type: none"> • Наводи и обашњава сличности и разлике у свакодневном животу ученика у Италији и Македонији; • Наводи и обашњава сличности и разлике у вези са јелима и дневним оброцима у Италији и Македонији.
<p>Примери активности:</p>	

(Део примера обедињује неколико стандарда оцењивања истог садржаја који се могу имплементирати у неколико лекција. Наведени примери могу послужити и као модел за креирање нових активности за исте стандарде или за друге које њима нису обухваћене.)

- Уобичајене активности за почетак сваког часа: поздрављање, писање датума и дана на табли и седмица у свесци, певање претходно научене песме.
- Слушање, разликовање и изговарање гласова. Пр: ученици слушају речи и подижу руку када чују реч са траженим гласом; ученици слушају речи и понављају их.
- Вежбе за усвајање акцента, ритма и интонације карактеристичне за италијански језик. Пр.: понављање кратких изјава према слушаном моделу.
- Вежбе за разликовање графема и правопис речи. Пр: слушање речи и подвлачење графема за конкретни глас.
- Слагање речи у кратке реченице и слике по логичком редоследу.
- Попуњавање празних места у табелама и реченицама одговарајућим лексичким јединицама и граматичким садржајима.
- *Откривање значења*. Ученици гледају видео на интернету који описују активности из свакодневног живота и откривају значење речи и израза. Затим их преписују у свеске. Поред њих пишу еквиваленте на свом матерњем језику.
- *Бура ugeja*. Наставник пише на табли пр.: *colazione*, а ученици записују речи и изразе који се односе на написану реч на табли.
- *Che cosa mangio a pranzo?* Наставник даје ученицима лист папира са сликама хране и пића и пушта им аудио текст (дијалог). Ученици слушају кратак текст (дијалог) и заокружују слике речи које означавају храну и пиће.
- *Креирајте мени*. Наставник дели ученике у парове и сваки пар прави мени за свој ресторан.
- *Cloze*. Ученици попуњавају празна места у кратком тексту глаголима који изражавају свакодневне активности, а који су претходно наведени помешаним редоследом.
- *Gioco domino*. Ученици добијају домино картице које састављају тако да личне и повратне заменице повезују са одговарајућим обликом глагола, пр.: *Io - mi vesto, Tu - ti alzi*.
- *Indovina cosa faccio - gara*. Наставник ставља на сто картице које приказују свакодневне радње (или на њима су написани повратни глаголи). Ученици су подељени у групе од 4 до 6 ученика. По један ученик из сваке групе извлачи карту и пантомимом објасни радњу, а ученици из његове групе погађају и тачно изговарају глагол. На пример, ако објасни глагол *vestirsi*, ученици у његовој групи кажу: *tu ti vesti*. Група која да тачан одговор у најкраћем времену добија један бод.
- *Che cosa fai nel soggiorno/nella cucina/nello studio ...* Наставник пише на табли, у колоне, просторије у дому. Ученици добијају картице са дневним активностима. Сваки ученик иде до табле, залепи картицу у одговарајућу колону и каже реченицу попут: *Nel soggiorno guardo la televisione*.

(Иста активност се може реализовати са деловима дана уместо просторија дома.)

- Подређивање према члану. Ученици у пару добијају папир са сликом и написаним појмом за храну са одређеним чланом. Сваки пар залепи листић на табли у одговарајућу колону с партитивним чланом и саставља реченице према примеру који је дао наставник: *Amo il caffè. Prendo del caffè.*
- *Uмна маја (mappa mentale)*. Ученици именују појмове и изразе који се односе на храну и пиће према визуелним приказима (карте, слике) и креирају мапу ума на хамеру.
- *Ascolto*. Прилози времена и лица из текста дати су у табели. Ученици слушају текст, означавају тачне одговоре у табели и одговарају на питања користећи прилоге за време. Пример: *Maurizio fa colazione sempre alle 7, Franco fa colazione raramente.*
- *Gioco di dadi*. На свакој страни коцке су написана питања. Пример: *Cosa mangi a colazione/pranzo/cena? Cosa ti piace mangiare? Cosa detesti/ non ti piace mangiare?* Ученици бацају коцкицу и одговарају на питање.
- Играјте у паровима. Један ученик каже сат, а други ученик га записује бројевима или црта стрелице.
- *A che ora ...?* Сваки ученик напише питање на комаду папира, пр.: *A che ora ti alzi/ fai colazione?* и ставља у кутију. Затим у паровима ученици цртају питања и одговарају.
- Ученици увежбавају и проверавају стечено знање кроз интерактивне онлајн вежбе са сабирањем, повезивањем, памћењем, осмосмером, паровима, тачно/нетачно, квизом... (креира наставник или путем дигиталних алата: Liveworksheets, WordWall, LearningApps, Kahoot).
- Слушање/читање уз разумевање врло кратког текста и одговарање на питања попут: *Chi? Che cosa? Quando? Come? Dove?*, тачно/нетачно (vero/falso), отворена питања, питања која повезују информације или питања са вишеструким избором:
Di solito la mattina mi alzo alle 7, mi lavo, mi vesto e vado a scuola. Torno a casa alle 12. Mi riposo un po', scrivo i compiti e pranzo. La sera spesso guardo la TV e mi addormento alle 22.
- Усмено изражавање: *Оџиши љвоје идеално мени за љвоју рођенданску забаву.*

Per il mio compleanno vorrei una torta alla frutta fresca, panini con prosciutto, pizzette, patatine fritte, brioche alla nutella, coca cola e succhi di frutta.

- *Intervista*. Ученици праве анкету, у које време се устају њихови другови из разреда, када доручкују, када иду у школу, када иду на спавање... На крају, уз помоћ модела који им је дао наставник, презентирају резултате анкете.
- *Storia a catena*. Ученици су распоређени у круг. Сваки ученик извлачи картицу која приказује свакодневну радњу. Ученик почиње причу: *Ogni giorno mi alzo alle 6.30.* Затим други ученик наставља, пазећи да прича буде логична и да има континуитет. Сви ученици обраћају пажњу на то да ли је реченица правилно изговорена.

- Усмена интеракција:

Davide: A che ora ti alzi?

Valerio: Mi alzo alle 7.

Davide: A che ora fai colazione?

Valerio: Di solito alle 9:30.

Davide: Che cosa preferisci mangiare a pranzo?

Valerio: Preferisco mangiare la pizza o gli spaghetti alla carbonara.

Davide: Cosa mangi a cena?

Valerio: Cereali con latte freddo.

- Писмено изражавање. Ученици описују свој уобичајени дан у кратким, једноставним реченицама.
- Пројектни задатак: Израда хамера на којем се представљају италијанске регије са њиховим типичним јелима и/или производима.
- Активности за усавршавање изговора и развијање комуникативне компетенције код ученика: конверзација на италијанском језику, играње улога, драматизације.

Тема: СЛОБОДНО ВРЕМЕ

Укупно часова: 20

Резултати учења:

Ученик/ученица ће бити способан/-на да:

1. Разуме позив/одговор на позивницу који се односи на активности у слободно време;
2. Позива и одговори на позивнице, усмено и путем (електронских) порука;
3. Разуме у глобали кратки саслушани и писани текст са описом временских прилика;
4. Размени информације, у усменој интеракцији, о временским приликама;
5. Састави једноставан кратки текст о временским приликама.

Садржаји (и појмови):

а) Говорни чинови:

- Позив/прихватање или одбијање позивнице за слободне активности;

Стандарди оцењивања:

- Разуме у глобали и детаљно позив/одговор на позивницу који се односи на активности у слободно време;
- Парафразира једноставне поруке за позив/одговарање на позивницу;

<ul style="list-style-type: none"> • Честитање рођендана; • Тражење/давање информација о временским приликама; • Описивање временских услова у кратком једноставном текст. 	<ul style="list-style-type: none"> • Позива / одговара на позивницу на једноставан начин, током усмене интеракције; • Саставља кратке једноставне (електронске) поруке у којима позива/одговара на позивницу; • Разуме у глобали и детаљно краћи слушани и писани текст са описом временских прилика; • Размењује усмене информације о временским приликама; • Саставља кратак једноставан текст који описује временске прилике у својој земљи и другим земљама.
<p>б) Лексичке јединице:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Речи и изрази који се односе на активности у слободно време : <i>navigare in internet, fare sport, uscire, cinema, museo, zoo, piscina, parco acquatico, videogiochi,...</i>; • Речи и изрази везани са рођенданским забавама: <i>festa di compleanno, invito, regalo, torta, dolce, candele. Buon compleanno! Auguri! ...</i> ; • Годишња доба: <i>primavera, estate, autunno, inverno</i>; Изрази за описивање временских услова: <i>Fa bel tempo/ Fa freddo/caldo/brutto, Piove, Nevica, C'è Il sole, Tira il vento, È nuvoloso. È umido. Che tempo fa? Com'è il tempo a Roma?</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • Разуме речи и изразе који се односе на активности у слободно време; • Наводи појмове који означавају активности у слободно време; • Обашњава речи и изразе који се односе на активности у слободно време; • Разуме и именује појмове који означавају места на којима се обављају активности у слободно време; • Именује појмове који означавају годишња доба и временске прилике; • Користи термине и изразе, у реченицама, који се односе на слободно време.
<p>в) Граматичке структуре:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Понављање и продубљивање садржаја наставног програма за претходни разред: <ul style="list-style-type: none"> - фонетика (изговор и правопис); - морфологија (члан, именица, придев, заменица, предлози, прилози, глаголска времена и начини); - реченице (наративне: потврдне и одричне; упитне; узвичне). 	<ul style="list-style-type: none"> • Правилно пише новоусвојене речи и изразе; • Изражава се довољно исправним изговором да се разуме; • Користи одговарајући облик артикулисаног предлога у датом контексту; • Користи одговарајуће облике мушког и женског рода за новоусвојене именице и придеве; • Користи прилоге (<i>oggi, stamattina, prima, dopo, presto, tardi</i>) у простим реченицама;

<ul style="list-style-type: none"> • Нови садржаји: <ul style="list-style-type: none"> - Прилози: (Avverbi): <i>oggi, stamattina, prima, dopo, presto, tardi, molto, troppo</i>: <i>Stamattina usciamo tardi di casa.</i>; - Предлози (Предлози): - артикулирани предлози (preposizioni articolate): <i>nel, dal, dell'...</i>;; <i>Francesca gioca nel cortile.</i> - Глаголска времена и начини (Tempi e modi verbali): <ul style="list-style-type: none"> - садашње време (presente): <i>fare, andare, giocare, nuotare, navigare.</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • Користи одговарајуће облике новоусвојених глагола у садашњем времену.
<p>г) Садржај за дискусију:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Интересовања младих из сопствене културе и младих из Италије, у односу на слободно време. 	<ul style="list-style-type: none"> • Идентифицира и изражава сличности и разлике у активностима из слободног времена младих из властите културе и младих из Италије.
<p>Примери активности:</p> <p>(Део примера обедињује неколико стандарда оцењивања истог садржаја који се могу имплементирати у неколико лекција. Наведени примери могу послужити и као модел за креирање нових активности за исте стандарде или за друге које њима нису обухваћене.)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Уобичајене активности за почетак сваког часа: поздрављање, писање датума и дана на табли и седмица у свесци, певање претходно научене песме. • Вежбе за усвајање акцента, ритма и интонације карактеристичне за италијански језик. Пр.: понављање кратких изјава према слушаном моделу. • Слагање речи у кратке реченице и слике по логичком редоследу. • Попуњавање празних места у табелама и реченицама одговарајућим лексичким јединицама и граматичким садржајима. • <i>Orologio meteo</i>. Наставник носи хамер са нацртаним сатом на којем су представљени симболи који илуструју одређене временске прилике. Ученике дели у групе и даје им картице на којима су написани изрази који означавају временске прилике. Један ученик из групе чита временске услове који се налазе на картици, а други ученик из друге групе помера казаљку сата на слици са временским условима који одговарају прочитаном. Победник је група која погоди највише временских услова. 	

- *Che cosa fai nel tempo libero?* Ученици усмено дају информације о својим активностима у слободно време.
- *Mi piace/ non mi piace.* Наставник црта двије таблице на табли. Ученици иду један по један до табле и у једну табелу записују активности које воле, а у другу табелу оне које не воле.
- *Abbinamento* - Повезивање слика са задатим речима и изразима који означавају активности у слободно време, на интерактивној табли.
- *Crucipuzzle.* Ученици проналазе предложене речи које се односе на слободне активности и означавају их. Ученици могу радити самостално или у паровима.
- *Квиз.* У току часа ученици се (појединачно или у пару) повезују на линк наставника/наставнице, на којем се налази вежба са сликама које показују временске прилике. Према датој слици ученици бирају тачан одговор.
- *Che tempo fa oggi?* Наставник дели ученике у групе, свакој групи даје лист папира са мапом различитих земаља са градовима. Ученици састављају реченице, дају информације какво је време у неком од наведених градова. Пр: *A Perugia fa bel tempo. A Barcellona fa caldo. A Amsterdam fa freddo.*
- Усмена интеракција, на матерњем језику, између ученика и наставника на тему *Активности у слободно време*. Кроз технику Бура идеја ученици на свом матерњем језику описују активности које раде у слободно време. Наставник их записује на табли.
- *Сасијави реченицу.* Наставник дели ученике у мање групе. Он свакој групи даје измешане речи написане на картици с којом треба да саставе реченицу. Затим свака група износи своју реченицу. Активност се понавља неколико пута с различитим речима/реченицама.
- *Највише реченица.* Рад у три групе. Свака група извлачи папире са једним од глагола *fare/giocare/andare* којим напише што више реченица. Након тога свака група чита састављене реченице једну за другом, а остали ученици слушају и по потреби допуњују. Група са највише тачних реченица је победник.
- Решавање квиза за проверу знања који је састављен од наставник или путем различитих дигиталних алата (*Kahoot, LearningApps...*).
- Слушање/читање уз разумевање врло кратког текста и одговарање на питања попут: *Chi? Che cosa? Quando? Come? Dove?*, тачно/нетачно (*vero/falso*), отворена питања, питања која повезују информације или питања са вишечланим избором.

La mia stagione preferita è l'inverno. D'inverno fa freddo, le temperature sono sotto zero, ci sono le nuvole grigie e a volte c'è la nebbia. Mi piace quando nevica, io adoro la neve e quando tutto attorno è bianco.

- Усмена интеракција: Размена информација за слободно време. Један ученик пита саученика из разреда шта ради викендом или после школе, а други одговара:

Alessio: Che cosa fai questo fine-settimana?

Federico: Gioco a calcio. Dopo vado al cinema. E tu?

Alessio: Io vado al Centro commerciale con i miei compagni.

Federico: Qual'è il tuo passatempo preferito?

Alessio: Mi piace ascoltare la musica o guardare film documentari.

- Усмена интеракција: Позивање, прихватање/одбијање позивнице.

Elena, vieni con me al cinema domani sera? -Sì, vengo volentieri. / -Mi dispiace, non posso venire, ho da fare.

- Усмена интеракција: *Che tempo fa?* Наставник показује метеоролошку карту света. Ученици размењују информације о временским приликама у различитим земљама. Један ученик поставља питање о времену у одређеној земљи, други ученик одговара:

Che tempo fa in Africa? - Fa molto caldo. C'è il sole.

Che tempo fa al Polo Nord? - Fa molto freddo. Le temperature sono molto basse.

Che tempo fa in Inghilterra? - Fa freddo e piove spesso. Il clima è nuvoloso e umido.

- Писмено изражавање. Ученици пишу позивнице на папирићима за рођенданску забаву. Затим их међусобно размењују и сваки се одазива на позивницу који је добио.
- Писмено изражавање. На основу задате временске карте, ученици подељени у групе описују временске прилике на одређеним местима света.
- Пројектни задатак: *Фото прича*. Ученици у групама праве плакат са сликама који илуструју активности у слободно време у различитим годишњим добима и повезују их кратким једноставним реченицама које описују те активности.
- Пројектни задатак: *Позивнице за забаве*. Ученици су подељени у групе и договарају се о месту журке, датуму, трајању/сату, храни, пићу, активностима, игрицама, музици. Они могу дати неколико предлога, које ће потом изнети разреду и за најбољи ће се гласати. На крају, пишу позивнице на италијанском језику, које ће садржавати договорене информације о забави.
- Пројектни задатак: *Годишња доба*. Ученици праве постер са сликама четири годишња доба. Испод сваке слике уписују изразе који указују на временске прилике карактеристичне за одређено годишње доба.
- Активности за увежбавање изговора и развијање комуникацијске компетенције код ученика: читање наглас, конверзација на италијанском језику, играње улога, драматизације.

ИНКЛУЗИВНОСТ, РОДОВА РАВНОПРАВНОСТ/СЕНЗИТИВНОСТ, ИНТЕРКУЛТУРАЛНОСТ И МЕЂУПРЕДМЕТНА ИНТЕГРАЦИЈА

Наставник обезбеђује инклузивност укључивањем свих ученика у све активности за време часа. При том, омогућава да свако дете буде когнитивно и емоционално ангажовано коришћењем адекватних приступа (индивидуализација, диференцијација, тимски рад, саученичка подршка). У раду са децом са сметњама примењује индивидуални образовни план (прилагођен резултатима учења и стандарда за оцењивање) и увек када је могуће користи допунску подршку других лица (личне и образовне асистенте, образовне медијаторе, тусторе волонтере и професионалце из школа са ресурсним центром). Редовно прати све ученике, посебно оне из рањивих група, како би могао навремено идентификовати потешкоће у учењу, да подстиче и подржава постизање резултата у учењу.

У реализацији активности наставник подеднако третира и дечаке и девојчице при чему води бригу како им не би доделио родово стереотипну улогу. Настоји да обезбеди баланс на основ пола у формирању група за рад. У избору допунског материјала у настави користи илустрације и примере који су родово и етнички/културно сензитивни и подстичу родову равноправност, односно промовишу интеркултурализам.

Увијек када је могуће наставник користи интеграцију тема/садржаја/појмова у планирању и реализацији наставе. Интеграција омогућава ученицима да укључе перспективе осталих наставних предмета у ономе што изучавају у овом наставном предмету и да повежу знања из различитих области у једну целину.

ОЦЕЊИВАЊЕ ПОСТИГЊУЋА УЧЕНИКА

Оцењивање постигнућа ученика врши се на основу датих стандарда оцењивања, са позитивним акцентом на напредак ученика у савладавању језика, а не истицање недостатака. Будући да у седмом разреду из предмета Италијански језик ученици савладавају све четири језичке вештине: слушање са разумевањем, почетно читање са разумевањем, говор (говорна интеракција и продукција) и почетно писање (писмена продукција), наставник/наставница прати и оцењује:

- усмене одговоре на питања постављена од наставника/це или од саученика и учешће у краће дијалоге применом усвојеног вокабулара;
- вербална и невербална реакција након слушаног исказа;
- разумевање кратких слушаних и/или писаних исказа и кратких дијалога, кратких једноставних песама;
- правилно писање речи, једноставних реченица, краћих дијалога и пасуса, као и писање по звучном моделу – диктат;

- усмено изражавање и усмена интеракција
- одговори на квизове (краћи текстови) који су део поучавања;
- писање реченица, кратких и једноставних текстова на задате теме;
- индивидуална и групна израда пројектних задатака (постери, илустрације, презентације);
- домаћи задатак

Након завршеног учења сваке теме, ученик добија бројчану сумативну оцену за постигнуте стандарде оцењивања. Сумативно оцењивање се изводи као комбинација резултата постигнутог на тесту знања и оцене напретка утврђеног различитим техникама формативног оцењивања. У току и на крају школске године ученик добија бројчане оцене.

Почетак имплементације наставног програма	школска 2024/2025 година
Институција/ носилац програма	Биро за развој образовања
Сагласно члану 30, став 3 из Закона за основно образовање („Службени лист Републике Северне Македоније” бр. 161/19 и 229/20) министар за образовање и науку донио је наставни програм из <i>Италијанског језика</i> за VII разред.	бр. _____ _____ година <div style="text-align: right;"> Министар образовања и науке Doc.Dr. Jeton Shaqiri _____ </div>